

BAĞINTI – FONKSİYON

BAĞINTI

A ve B herhangi iki küme olmak üzere $A \times B$ nin her alt kümesine A dan B ye **bağinti** denir.

Bağinti genellikle β ile gösterilir.

$\beta \subset A \times B$ ise, $b = \{(x, y) : (x, y) \in A \times B\}$ dir.

$s(A) = m$ ve $s(B) = n$ ise, A dan B ye 2^{mn} tane bağinti tanımlanabilir.

$A \times A$ nın herhangi bir alt kümesine A dan A ya bağinti ya da A da bağinti denir.

$s(A) = m$ ve $s(B) = n$ olmak üzere, A dan B ye tanımlanabilen r elemanlı ($r \leq m \cdot n$) bağinti sayısı

$$\binom{m \cdot n}{r} = \frac{\overbrace{(m \cdot n) \cdot (m \cdot n - 1) \dots (m \cdot n - r + 1)}^{r \text{ tane}}}{r!} \text{ dir.}$$

$\beta \subset A \times B$ olmak üzere, $\beta = \{(x, y) : (x, y) \in A \times B\}$ bağintisinin tersi $\beta^{-1} \subset B \times A$ dir.

Buna göre, β bağintisinin tersi;

$$\beta^{-1} = \{(y, x) : (x, y) \in b\} \text{ dir.}$$

BAĞINTININ ÖZELİKLERİ

β , A da tanımlı bir bağinti olsun.

1. Yansıma Özeliği

A kümesinin bütün x elemanları için $(x, x) \in \beta$ ise, b yansıyandır.

$\forall x \in A$ için, $(x, x) \in \beta$ ise, β yansıyandır. (\forall : Her)

2. Simetri Özeliği

β bağintisinin bütün (x, y) elemanları için $(y, x) \in \beta$ ise, β simetriktir.

$\forall (x, y) \in \beta$ için $(y, x) \in \beta$ ise, β simetriktir.

- b bağintisi simetrik ise $b = b^{-1}$ dir.

• $s(A) = n$ olmak üzere, A kümesinde tanımlanabilecek simetrik

bağlantı sayısı $2^{\frac{n^2+n}{2}}$ dir.

• $s(A) = n$ olmak üzere, A kümesinde tanımlanabilecek yansıyan bağlantı sayısı 2^{n^2-n} dir.

3. Ters Simetri Özeliği

β bağlantısı A kümesinde tanımlı olsun.

$x \neq y$ iken $\forall (x, y) \in \beta$ için $(y, x) \in \beta$ ise, β ters simetriktir.

β bağlantısında (x, x) elemanın bulunması ters simetri özeliğini bozmaz.

4. Geçişme Özeliği

β , A da tanımlı bir bağlantı olsun.

$\forall [(x, y) \in \beta \text{ ve } (y, z) \in \beta]$ için $(x, z) \in \beta$ ise,

β bağlantısının geçişme özeliği vardır.

Boş kümeden farklı bir A kümesinde tanımlanan $\beta = \emptyset$ bağlantısında yansıma özeliği yoktur. Simetri, Ters simetri, geçişme özeliği vardır.

BAĞINTI ÇEŞİTLERİ

β bağlantısı A kümesinde tanımlı olsun.

1. Denklik Bağlantısı

β ; Yansıma, Simetri, Geçişme özeliğini sağlıyorsa denklik bağlantısıdır.

2. Sıralama Bağlantısı

A kümesinde tanımlı β bağlantısında; Yansıma, Ters simetri, Geçişme özeliği varsa β sıralama bağlantısıdır.

Bir bağlantı hem denklik, hem de sıralama bağlantısı olabilir.

• β , A kümesinde tanımlı bir denklik bağlantısı olsun. $(x, y) \in \beta$ ise x ve y elemanları β bağlantısına göre denktir denir ve $x \equiv y$ şeklinde yazılır.

• β , A kümesinde tanımlı bir denklik bağlantısı olsun. A da x elemanına denk olan bütün elemanların kümesine x in **denklik sınıfı** denir ve \bar{x} şeklinde gösterilir. x in denklik sınıfının kümesi,

$\bar{x} = \{ y : y \in A \text{ ve } (x, y) \in \beta \}$ olur.

Örnek 1:

$A = \{1,2,3\}$ ve $B = \{a,b\}$ ise

$A \times B = \{(1,a),(1,b),(2,a),(2,b),(3,a),(3,b)\}$ olur.

$B \times A = \{(a,1),(b,1),(a,2),(b,2),(a,3),(b,3)\}$ şeklinde yazılır.